

Waarom schiep God de ezel?

Schape van de Goede Herder,
ezels van de Goede Samaritaan

Klaas de Jong

UITGEVERIJ TOETSSTEEN
WWW.TOETSSTEEN-BOEKEN.NL

ISBN 9789492818050

Eerste druk 2019

© 2019 Uitgeverij Toetssteen, Klaas de Jong
Oosterslag 4, 8385 GW Vledderveen Dr, Nederland
www.toetssteen-boeken.nl

Auteur: Klaas de Jong

Eindredactie: Bertie de Jong-Hovinga

Vormgeving: Gewoon Geertje

Omslagontwerp: Willeke Brandsma

Foto voorkant: kudde merinoschapen geleid door ezel in

Vrijstaat Zuid-Afrika (Istock)

Illustratie achterkant Paul Stoub

Inhoud

Het onderwijs van Jezus	7
1. De ezel van de barmhartige Samaritaan	9
2. De sprekende ezel van Bileam	23
3. Simson en de ezelskaak	33
4. De os en de ezel	39
5. Als de Koning op een ezel komt	47
6. De profetische zegen van Jakob	55
7. Pas op voor de valse profeten	67
8. Bestudeerde Bijbelvertalingen	79
Alle boeken van deze auteur	80

Het onderwijs van Jezus

Jezus gebruikte vaak beelden uit het boerenleven van Zijn tijd. Hij vertelde over herders, schapen, akkerbouwers, vissers, wijngaarden en bomen. Wij staan nu ver af van die wereld en we denken ook niet in die oosterse stijl. Maar het is de denkstijl waarin Jezus leerde: “Hij onderwees hen uitvoerig en sprak hen toe in gelijkenissen” (Marcus 4:2 NBV). Wij zijn opgevoed met het logische redeneren van de Grieken. De verhalen van Jezus kennen die logica niet. Zo noemt Jezus zich de goede Herder en wij zijn Zijn schapen. Maar tegelijk is Jezus ook het Lam van God. We hebben geen moeite met deze onlogische beeldwissel omdat we ermee zijn opgegroeid. We vinden het ook niet raar dat we schapen zijn omdat we al als kind met die gedachte zijn opgegroeid.

Zo'n grote kudde schapen met een herder is ook een krachtig beeld. Schapen zijn altijd in grote groepen en ze hebben leiding en bescherming nodig. Zo kun je je ook een gemeenschap van gelovigen voorstellen. Maar het beeld van het schaap past niet als er werk moet worden gedaan. Heb je wel eens een schaap gezien die een zware last sjouwt voor zijn baas? Daarvoor had je in de Bijbelse tijden andere dieren nodig. De grote helper van de mens is in de Bijbel de ezel. Bedenk eens: Abraham was een beroemde herder maar toen hij met zijn zoon naar de berg Moria moest koos hij een ezel om het hout voor het brandoffer te dragen! Denk ook maar eens aan de herder Mozes die zijn vrouw en kinderen op een ezel zette om naar Egypte te reizen. Niet alleen de grootste mannen uit de Bijbel zoals Abraham, Mozes en David gebruikten ezels maar zelfs Jezus Christus, de Messias, koos een ezel voor Zijn triomfantelijke intocht in Jeruzalem.

Ik geef in dit boek uitleg over een aantal geschiedenissen in de Bijbel waarin ezels een rol spelen. Die studie heeft me gebracht op de gedachte dat een gelovige niet alleen een schaap is maar ook een ezel kan zijn. De schapen vertegenwoordigen de gelovigen als groep terwijl het bij de ezel gaat om individuele arbeid of werken in kleine groepjes. Ezels kunnen koppig zijn maar het zijn ook doorzetters die met sober eten onder moeilijke omstandigheden hun baas trouw dienen.

Als je werk doet in de kerk spreekt de gedachte dat er veel meer schapen zijn dan ezels je vast wel aan. Maar misschien zijn er wel ezels aan het werk die je nog niet waren opgevallen. Bedenk wel dat de ezel vrij onopvallend aanwezig is in de Bijbel. Het is geen machtig dier als een paard maar een beeld van nederigheid.

De ezel van de barmhartige Samaritaan

copyright StoubGraphics

Een verhaal met een formidabele kracht

Stel dat je een oproep krijgt om je op het politiebureau te melden. Je wordt vast wat zenuwachtig en je vraagt je af of ze je ergens van verdenken. Maar probeer je eens voor te stellen hoe het was als je in het Duitsland van Hitler je bij de SS moest melden.

Dat overkwam in september 1939 dominee Heinrich Grüber uit Berlijn. Deze predikant kon zich echt zorgen maken want hij hielp Joden en dat zou een 'goede' Duitser in die tijd niet moeten doen. Grüber kwam niet terecht bij een onbelangrijk persoon binnen de SS maar bij een van de topmensen: *Obersturmbannführer* Adolf Eichmann. Die vroeg hem: "Hoe komt u erbij om Joden te helpen terwijl u zelf geen Jood bent?"

Je zou verwachten dat dominee Grüber toen probeerde om Eichmann met redelijke argumenten te overtuigen van het nut van zijn activiteiten. Maar nee, hij kreeg een ingeving van boven en volgde het voorbeeld van zijn Heer die het hart raakte van de mensen met een verhaal (een gelijkenis ofwel parabel).

Grüber zei tegen Eichmann: "Maar hebt u dan nooit gehoord van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan?" Dat had Eichmann. Hij was in een protestants gezin opgegroeid. Zijn stiefmoeder las hem dagelijks voor uit de Bijbel. Maar zoals veel nazi's had Eichmann de kerk achter zich gelaten toen hij lid werd van Hitlers NSDAP. Maar het antwoord van deze predikant trof hem in zijn hart. Hij liet de predikant terugkeren naar zijn gemeente. Heel lang werd Grüber trouwens niet met rust gelaten. Vlak voor de kerst van 1940 werd hij opgesloten in Kamp Sachsenhausen.

Deze geschiedenis laat zien hoeveel kracht het verhaal van Jezus over de barmhartige Samaritaan negentien eeuwen later nog steeds heeft. Het is een ijzersterk verhaal. Toch moet je je afvragen of we deze gelijkenis, deze parabel, wel echt begrijpen. Zoals in alle gelijkenissen van Jezus zitten er meerdere lagen in dit verhaal. Een belangrijke vraag: moeten wij ook een barmhartige Samaritaan zijn of zijn wij net als die halfdode man op de weg naar Jericho en hebben wij hulp nodig? Of een nog gekkere gedachte: is het misschien onze rol om de ezel te zijn van die Samaritaan?

Laten we het verhaal eens nauwkeuriger bekijken.

DE GELEERDE MANNEN VAN JERUZALEM

In de eerste eeuw reisden er heel wat rabbi's met hun leerlingen door Judea en Galilea. Het waren eenvoudige mannen die het als hun taak zagen om het volk te onderwijzen in de heilige boeken van Israël. Ze kenden de Hebreeuwse Bijbel grotendeels uit hun hoofd. Ook Jezus reisde met Zijn leerlingen het land door maar Hij trok wel erg veel aandacht. Dat kwam natuurlijk door de wonderen die Hij deed maar ook door Zijn toespraken die zo anders en zo indrukwekkend waren. Het was fascinerend om te horen hoe Hij de wetten van Mozes uitlegde en de profeten citeerde.

Voor de godsdienstige leiders en de wetgeleerden was het een raadsel. Waar had die Jezus Zijn kennis vandaan? Hij had het niet van de grote wetgeleerden in Jeruzalem zoals Gamaliël die les gaf aan de school die zijn beroemde grootvader Hillel had gesticht. Die Jezus kwam nooit bij hen om te leren maar gedroeg zich alsof Hij alles zomaar uit de hemel had ontvangen; die man was een ergernis.

De leiders onder de wetgeleerden en de Farizeeën en Sadduceeën probeerden regelmatig Jezus met strikvrAGEN onderuit te halen. Of ze bestrafden Hem als Hij zieken genas op de heilige rustdag, de sabbat. Maar elke aanval op Hem mislukte. Het leek wel alsof die man hun gedachten kon lezen. Maar ze weigerden om op te geven. Het succes van Jezus bij het volk ging immers ten koste van hun gezag. In feite leidden de publieke discussies met Jezus elke weer tot vernedering van deze leiders.